

دوره هفتم تقنینیه

جلسه ۹۰	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره ۹۰
تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه پنجاه و دوم ۱۳۰۸ مطابق ۲۴ رجب ۱۳۴۸	مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود مطبوعه مجلس	قیمت اشتراک داخله ایران سالانه ده تومان خارجیه و دوازده تومان قیمت تک شماره یک قران

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز پنجشنبه ۵ دی ماه ۱۳۰۸ * (۲۴ رجب ۱۳۴۸)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس	۵) مذاکره و تصویب کتبرات مسبو دکتر
۲) تصویب ۷ فقره مرخصی	۶) مذاکرات راجع به کتتراب ملچارسکی
۳) نطق آقای رئیس	۷) اقتراع بری شرفیابی حضور همایونی
۴) مذاکره و تصویب لایحه مربوطه به زند آباد	۸) موقع جلسه آتیه - ختم جلسه

مجلس یکساعت و نیم قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

[۱ - تصویب صورت مجلس]

صورت مجلس سه شنبه ۳ دی ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند * * *

رئیس - آقای کازرونی (نمایندگان - خیر)

کازرونی - قبل از دستور رئیس - صورت مجلس تصویب شد

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست ؟ [۲ - تصویب ۷ فقره مرخصی]

* * * عین مذاکرات مشروح نودمین جلسه از دوره هفتم تقنینیه باستثناء مذاکرات قبل از دستور (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵) دایره تند نویسی و تحریر صورت مجلس

* * * اسامی غائبین که ضمن صورت مجلس خوانده شده است : غائبین با اجازه - آقایان : نجومی - محمود رضا - دکتر سنک - مسعود - بیات ماکو - عدل - لرستانی - اورنگ - ارباب کیخسرو - تیمور تاش
غائبین بی اجازه - آقایان : میرزا حسنخان وثوق - آصف - اعظم - دبستانی - قوام - ملک مدنی - طباطبائی وکیل - حاج رحیم آقا - میرزا ابوالفضل - حاج حسین آقا مهدوی - شیخ علی مدرس - حاج حسن آقا ملک - حاج فلاح‌مبین ملک
دیر آمدگان با اجازه آقایان : بوشهری - شریعت زاده - وثوق - دکتر لقمان - پروچردی - بیات
دیر آمدگان بی اجازه آقایان : وهاب زاده - اسدی - حکمت

رئیس - چند فقره خبر از کمیسیون عرایض و مرخصی رسیده است قرائت میشود :

۱ - خبر راجع به آقای دیوان بیگی :

آقای دیوان بیگی برای مسافرت خوزستان تقاضای يك ماه مرخصی از تاریخ دهم دیماه ۱۳۰۸ نموده اند کمیسیون با مرخصی ایشان موافقت نموده خبر آنرا تقدیم میدارد .

رئیس - آقای وثوق

وثوق - موافقم

رئیس - آقای رفیع

حاج آقا رضا رفیع - عرضی ندارم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده راستی راستی خیل پررو هستم برای اینکه متصل پا میشوم و بادوستان و رفقای خودم در این امورات مخالفت میکنم اسباب شرمندگی خودم هم هست اما چه کنم خدا شاهد است چاره ندارم . امروز آمدم در مجلس دوتا زن جلو مرا گرفتند و گفتند ما نذغال نداریم ده من نذغال بما حواله کنید کاغذشان هم الان در بغل من است حالا این دوتا زن نمونه است . نصف اهالی این شهر همین جورند بنده این مخالفتی که میکنم بهمین ملاحظه است که يك نفر مثل آقای بوشهری یا آقایان دیگر که لطف کرده اند و يك چیزی بفقرا تخصیص داده اند سایر آقایان هم هر کدام لااقل نصف یا ثلث یا ربع یا خمس هر قدر که قوت دارند و دلشان برای فقرا میسوزد بجهت آنها تخصیص دهند تا آنها هم در این موقع زمستان و سرما و برف در زحمت نباشند و الا تمام هم اگر مرخصی بخواهند بنده گمان نمی کنم مخالف باشم . باین ملاحظه بنده مخالفت میکنم و امید وارم آقایانیکه مرخصی میخوانند يك مقداری از حقوق خودشان را تخصیص بدهند بفقرائی که در این زمستان

در این شهر نذغال دارند نه خاکه دارند نه خانه دارند نه لباس دارند . دیگر حالا بسته بمیل خود آقایان است رئیس - رای میگیریم . موافقین با مرخصی آقای

دیوان بیگی قیام فرمایند

(عده قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . راپورت راجع به مرخصی آقای دکتر امیر اعلم :

۲ - مرخصی آقای دکتر امیر اعلم

آقای دکتر امیر اعلم نماینده محترم تقاضای دو ماه مرخصی نموده اند که ۲۷ روز آن از ۱۶ مهر ماه الی دوازدهم آبان و بقیه از روز نهم دیماه خواهد بود کمیسیون با مرخصی نماینده محترم موافق و اینک خبر آن تقدیم میشود .

رئیس - آقای عراقی

عراقی - موافقم .

رئیس - آقای وثوق

میرزا سید مرتضی وثوق - موافقم

رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - موافقم

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - مخالفتی ندارم

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - هر چند حق را باید گفت و بنده هیچوقت از گفتن حق فروگذار نمیکنم مگر اینکه محظور داشته باشم آقای دکتر امیر اعلم الحق از اینجا که میروید وجودشان برای اهل مملکت انفع است تا بودن در این شهر . بجهت اینکه بیرون که میروند رسیدگی میکند بمرضی و درصدد تاسیس مریضخانه و این ترتیبات بر میاید از این جهت بنده کاملا موافقم و رویم هم نمیشود

عرض کنم که ایشان هم چیزی بفقراء تخصیص بدهند و چون ایشان موافق با فقرا هستند از این جهت مخالفت نمیکنم و بخود مجلس واگذار میکنم .

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - چه عرض کنم بنده اینهمه عرایض میکنم که چیزی جهت فقرا پیدا شود ولی هر چه عرض میکنم باز همان است و اکثریت هم زیاد تر میشود دیگر بوجدان خودشان واگذار میکنم

رئیس - موافقین با این مرخصی قیام فرمایند .

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . خبر دیگر

۵ - مرخصی آقای مهدوی

نماینده محترم آقای مهدوی برای لزوم مسافرتی از تاریخ حرکت ۴۰ بوم تقاضای مرخصی کرده اند کمیسیون با يك ماه آن موافق اینک خبر آنرا تقدیم میدارد

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - آقای مهدوی را بنده قطع داشتم که خود ایشان نظر بدم احتیاجشان باین پولها استقبال خواهند کرد که این وجوه در این زمستان با نظر مجلس . بصرف فقراء برسد تا همه بدانند که آقای مهدوی این قوت و بزرگی را کرده اند ولی در مرخصی ایشان این نبود و بنده خیل متأسف شدم هر چند میدانم آقایان ملاحظه هم را کرده و همه در باره هم رای میدهند خود بنده هم همین طریق رای هم داده خواهد شد ولی بنده از گفتن حق ناگزیرم و مخالفم

خبر - آقای مهدوی امسال در موقعی که آن زلزله شدید در خراسان اتفاق افتاد يك خدمات مهمی بزلزله زدگان خراسان کرده اند سابقه هم دارد که همیشه در موقع مرخصی ایشان حقوق خودشانرا با بکتانجا می دادند یا به فقرا وضعفا . از این نقطه نظر می خواهم خاطر مبارک نماینده محترم را متذکر شوم که آقای مهدوی اول کسی هستند که طرفدار فقرا و ضعفا می

رئیس - تصویب شد . راپورت راجع به مرخصی آقای امیر تیمور کلایلی .

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . راپورت راجع به مرخصی آقای امیر تیمور کلایلی .

۳ - مرخصی آقای کلایلی

نماینده محترم آقای امیر تیمور از تاریخ حرکت برای لزوم مسافرتی تقاضای چهار روز مرخصی کرده اند کمیسیون با یکماه آن موافق اینک خبر آنرا تقدیم میدارد

رئیس - آقای نیروز آبادی

نیروز آبادی - بنده آقای امیر تیمور را آدم با ملاحظه میدانم و راستی راستی جنبه ملی ایشان غلبه دارد و با این جنبه که دارند و احتیاجی هم که بحمدالله ندارند بنده عقیده ام این است حقوق هر دو ماه را تخصیص بدهند بفقراء و مرخصی ایشانم خیلی خوبست . زوار (مخبر کمیسیون عرایض و مرخصی) - بطوری که نماینده محترم تصدیق فرمودند نماینده محترم آقای امیر تیمور چه در اینجا ، چه در خراسان همیشه از فقراء و ضعفا دستگیری کرده اند و چون مسافرتشان هم خیلی موقع بوده و لزوم داشته است لذا کمیسیون با تقاضای مرخصی ایشان موافقت نموده و تصویب کرده است

رئیس - رای میگیریم آقایانیکه موافقت قیام فرمایند

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . خبر راجع به مرخصی آقای بزرگ نیا .

۴ - مرخصی آقای بزرگ نیا

آقای بزرگ نیا نماینده محترم برای مسافرت لازمی تقاضای ۳۵

باشند می خواهم عرض کنم همیشه از سه چهار هزار نفر رعیتی که دارند دستگیری میکنند و مسافرتی هم که میکنند از نقطه نظر لزوم بوده است .

رئیس - رأی میگیریم باین مرخصی آقایان موافقین قیام فرمایند .

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . خبر دیگر

۶ - مرخصی آقای فولادوند

نماینده محترم آقای فولادوند برای لزوم مسافرتی از هفتم دیماه تقاضای یک ماه مرخصی کردند کمیسیون با تقاضای ایشان موافق اینک خبر آنرا تقدیم میدارد .

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - نمیدانم چه عرض کنم ! هر چه داشتم عرض کردم . آقای فولادوند در این زمستان می بینند (بخصوص امروز) چه وضعی است . اینقدر باید بدانند که در این شهر فقیر خیلی است . حالا شاید جواب بنده را بفرمایند که ایشان رعیت دارند و از خودشان فقرائی دارند بانها میدهند البته هر کس رعیت داشته باشد ثروت هم دارد ، ملک هم دارد ، خویست از آنجا بدهد ، اساسا بنده عقیده ام این است که وقتی ما میائیم مجلس آن ایامی را که کار نمی کنیم نباید پولش را خودمان ببریم یا بدون اینکه دیگران ملتفت بشوند پولش را بنظر خودمان خرج کنیم و بفقرا بدهیم . باین ملاحظه باز هم بنده مخالفم در اینجا .

رئیس - آقای عراقی

عراقی - بنده خیلی متأسفم از این که نماینده محترم آقای فیروز آبادی يك روالی در مخالفت خودشان پیش گرفته اند که يك قسمتش توهین به آقایان است . بنده هیچ صلاح آقا را نمیدانم . فرمودند کاش همه مرخصی بگیرند و بروند من خودم هم مرخصی میگیرم . این طور خوب نیست . خوبست فرمایشاتشان توهین آور

طهران متوقفند و نظارشان تغذ نیست . در این سرمایه زیاد و در این وقت غیر مساعد این مسافرت نیست مگر برای راهانائی مصالح و منافع مملکت .

[۴ - مذاکره و تصویب لایحه مربوطه بزندان آباد]

رئیس - بیش از بیست نفر از آقایان تقاضا کرده اند لایحه مربوطه بزندان آباد مطرح شود (بعضی از نمایندگان - صحیح است) خبر کمیسیون بودجه در این خصوص قرائت میشود :

کمیسیون بودجه بر حسب تصمیم و اجازه مجلس شورای ملی مورخ ۱۰ اردی بهشت ۱۳۰۸ راپورت کمیسیون بودجه دوره ششم تقنینیه را که در اثر پیشنهاد

لایحه قانونی راجع بزندان آباد را مطرح نموده و پس از مذاکرات لازمه ماده واحده ذیل را برای تصویب بعرض مجلس میرساند

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است مبلغ يك هزار و هفتصد تومان نفی قیمت یکدانگ قریه زند آباد خالصه قراجه داغ را که از قبایجات معین شده دریافت و دو طفره قباله یکدانگ قریه مزبور را که در دست آقای شرف الدوله است از طرف دولت تصدیق کند

رئیس - ماده واحده مطرح است . آقای روحی

روحی - مخالفم

رئیس - بفرمایند

روحی - عرض میکنم بنده سه دوره است که نمایندگی مجلس شورای ملی مفتخرم و در هر سه دوره این لایحه آمده خاطر م میاید آقای امام جمعه اهر که سابقاً یعنی دوره ششم باینده همکار بودند راجع باین لایحه و قیمت این مالک توضیحات زیادی به آقایان دادند که حالا بنده تمام در نظر نمائند . برای اینکه وقت زیاد گذشته ولی ایشان میگفتند در این قسمت اگر این مالک باین آدم واگذار شود باعث زیان يك دست بزرگ از مردمان محل و اسباب بدبختی آنها خواهد بود . حالا باین قسمت ما کار نداریم عرض میکنم مگر هم گفته ایم دولت مالک خوبی نیست ، يك مالک داری نیست که بتواند مردم

نیست غرضم عقیده خودم است که اظهار میکنم میگویم این مجلس باید همه حیث وسائل آسایش مردم را فراهم کند ، میگویند مجلس مجلس تقنینیه است و مجلس گدائی نیست ، غرض از تقنین ، غرض از قانون ، غرض از حکومت ملی همه آسایش ملت است و موجبات آسایش آنها را باید فراهم کند و باید در این زمینه اقدام کند چون آقای سزوارى پنجاه روزش را تخصیص داده اند بنده کمال موافقت را دارم و مخالفت خودم را پس میگیرم .

رئیس - آقایان موافقین با این راپورت قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد .

[۳ - نطق آقای رئیس]

رئیس - از این تکرار مرخصی ها و مذاکره در مجلس

ممکن است دو سوء تفاهم پیش بیاید یکی اینکه چرا مرخصی های زیاد تر از متعارف داده میشود ، دیگر اینکه نمایندگان شاید کار نکرده حقوق میگیرند و من خود را موظف میدانم که این سوء تفاهم بی مورد را دفاع و خاطر آقایان را مستحضر بدارم که اعلیحضرت شاهنشاه ایران مسافرتی که در اقطار مملکت میفرمایند برای اطلاع ور فرم و تشکیلات و دیدن حوائج مردم از نزدیک است (صحیح است ، صحیح است) و نمایندگان که مصاحبت می کنند برای نمودن و معاونت مردم و برای بر آوردن حاجات مردم است که در آنجا ها حوائج محلی خودشان را اطلاع میدهند ، پیش بینی می کنند و مطالبی اصلاح میشود (صحیح است) و این کار پسندیده و یک شعبه از وظایفی است که در تمام ممالک دنیا نمایندگان عهده دارند و انجام میدهند بنا بر این گرفتن مرخصی و مساعدت با این مرخصی ها یک امر مشروع و زیننده است (صحیح است) ثانیاً اینکه فی خدمت حقوق گرفته نمیشود برای اینکه هر یک از نمایندگان که این مسافرت را می کنند مخارج زیادی متحمل میشوند چون راه طولانی است و آنها با وسائل نقلیه و سایر مصارفی که دارند مخارج آنها مضاعف میشود از موقعی که در

نباشد فولادوند قبول دارم بنده که ایشان تا درجه ثروت دارند یعنی باین معنی که گرسنه نیستند آن کسی را که میفرمایند دهن ذغال از شما خواسته فولادوند مثل او نیست ولی شما خیال میکنید فولادوند همطور که اسمش است مثل فولاد است ؟ ! و پولها دارد ؟ ! خبر اینطور نیست . فولادوند شاید خوش نیاید که بنده اینجا عرض کنم ولی شاید بیست هزار تومان مقروض باشد آنوقت این فرمایشات را شما میفرمائید در واقع توهین است برفقای خودتان هیچوقت دیگر نفرمائید .

فیروز آبادی - مقصودم توهین نبود حقایق را عرض کردم .

رئیس - رأی میگیریم . آقایانیکه با این خبر موافقت قیام فرمایند .

(اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . خبر دیگر

۷ - مرخصی آقا زاده سزوارى

نماینده محترم آقا زاده سزوارى برای لزوم مسافرتی از تاریخ حرکت چهل روز تقاضای مرخصی کرده اند کمیسیون باینک ماه آن موافق اینک خبر آن را تقدیم می دارد .

رئیس - آقای وثوق

وثوق - موافقم .

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده اولاً خیلی تشکر میکنم از آقای سزوارى که پنجاه روز از حقوق خودشان را در چندی قبل تخصیص دادند بيك مصرف خیر عام المنفعه ، از آن حیث خیلی اظهار تشکر میکنم و جای تشکر هم هست که هم پول میدهند و هم به بنده اعتراض وارد نمیکند اما آقایان دیگر هم اعتراض میکنند به بنده و هم کم لطفی میکنند خدا شاهد است بنده غرضم توهین بکسی

مملکت از آن استفاده ببرند خود بنده طرفدار این قسمتم که دولت هر چه خالصه است باید بفروشد ولی خورد خورد نه بطور کلی که زارع بتواند آنها را آباد کند و مملکت استفاده ببرد. بنده معتقدم که خالصه باید از دست دولت خارج شود ولی بطور کلی از کجا بطور استثناء این دو دانگ را باید باین آقا بفروشد ابتدا بساکن! بنده برای این کار هیچ موردی نمی بینم. اگر یک ادله هست که باعث شده این شخص باین ملک استحقاق دارد و این آدم یک خدمات بزرگی باین مملکت کرده و یک امری از حوائج مملکت را ایشان انجام داده اند بنده عرض میکنم چهار جای دیگر را بدهید ولی بنده در ناحیه این شخص همچو کار بر جسته و درخشانی سراغ ندارم و بصرف اینکه این آدم این محل را میخواهد و یک دسته از او حمایت می کنند این را باید اجازه داد بنده جز این مسئله موردی برایش نمی بینم بنده میگویم اگر آقایان موافقت یک طرحی پیشنهاد کنند تمام خالصجات مملکت را بفروشند و از دست دولت برود بدست مردم تا آنها آباد کنند ولی استثناء دو دانگ کجا را بدهند به آقای شریف که یک بنده همچو مورد و لزومی سراغ ندارم برای این کار که الان که وقت مجلس شورای ملی باید صرف گذراندن چند لایحه مهمی که در دستور داریم بشود و آقای معاون محترم وزارت معارف از کارش دست کشیده و وقت خودش را گرفته آمده اینجا که لایحه اش بگذرد یک مرتبه از وسط کار سر و کله آقای شریف در میآید و میخواهد دو دانگ خالصه کجا را (آهم به هزار و دویست تومان) ببرد! بعلاوه اموالی که دولت میخواهد بفروشد بموجب قانون باید بمزایده باشد و اموالی که میخرد باید به مناقصه بگذارد و سه ماه قبل باید در محل اعلان کند که دولت می خواهد فلان چیز را بفروشد آنوقت اگر بیشتر از ایشان کسی پیدا نشد بایشان واگذار میشود بنده صراحتاً عرض میکنم که اگر این کار را بکنید خلاف قانون کرده اید. برای اینکه یک اصل قانونی مزایده و

مناقصه است که باید رعایت شود. کدام مزایده بعمل آمده است؟ بصرف اینکه دولت خواسته؟! دولت حق ندارد خلاف قانون کند بنده صراحتاً عرض میکنم اگر این محل دادنش استثناء ایجاب شده است باید بطرز مزایده باشد نه بیک نم بخش که بهزار و دویست تومان بخرد بنده ندیده الان هزار و چهار صد تومان میخرد (اسکندری بدهید) و قول میدهم صبح آقای شریف بیاید و دوهزار و چهار صد تومان از من بخرد این طور نیست؟ ما قانون داریم در اینجا پیش از ما رفتگان ما یک ترتیبی گذاشته اند که ما باید آن قانون را محترم بشماریم یکی از آنها اصول مزایده است باید حتماً مزایده در کار باشد که دو دانگ خالصه را دولت میخواهد بفروشد به هزار و دویست تومان اگر کسی بالا تر نداد آن وقت بدهند باین شخص و الا بصرف تقاضا و من بمرم تو بگیری بنده که بکنفر وکیل هستم اجازه نمیدهم که این از دست برود

رئیس -- آقای یاسائی

یاسائی - عرض کنم این لایحه را در سابق هم دولت بمجلس آورده بنده نظرم می آید که در کمیسیون بودجه وقت هم مطرح شد و مذاکراتی که در آنجا شد از این قبیل بود که بین شرف الدوله و دولت راجع به این ملک یک مناقشه و منازعه بوده و این اختلاف و مناقشه حل نشد بعد آمده اند بصورت اصلاح خالصه داده اند آن ملک را بیک مبلغ معینی که در این لایحه هم قید شده است در اینصورت آقای روحی هم متاثر نباشید و مسئله اقتدر هامهم نیست که شما خدای نخواستہ رأی برخلاف قانون بدهید خیر رای ما همه اش قانون است و این رأی که سابق داده ایم البته مقدس تر و معتبر تر از رأی نیست که حالا میدهم پس قضیه چنانچه عرض کردم اقتدر ها مهم نیست و خوبست آقا هم موافقت بفرمایند.

رئیس -- آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده عرضی ندارم

رئیس - آقای ونوق

آقا سید مرتضی ونوق - بنده در واگذاری این یک قطعه ملک واقفم ولی در جریده شفق سرخ مقاله در این باب دیدم که مینویسد صاحب حقیقی این یک دانگ شرف الدوله نیست که دولت میخواهد یا بدهد بلکه مال رعایا است بنده میخواستم آقایانی که در این باب اطلاع دارند یک توضیحاتی بدهند زیرا اگر اینطور باشد باید بصاحبان حقیقی خودش برسد بنا بر این خوبست توضیحاتی داده شود.

رئیس -- آقای محمد ولی میرزا

محمد ولی میرزا - بنده تصور میکنم بیاناتی که آقای یاسائی فرمودند خیلی جامع بود بجهت اینکه خودشان در کمیسیون تشریف داشتند و از سابقه عمل مسبوقند چنانچه بیان فرمودند آقای روحی یک اشتباه اساسی فرمودند بواسطه اینکه مراجعه بدوسیه فرموده بودند و از سابقه مذاکراتی که در کمیسیون بودجه بوده است بی اطلاع بودند این مسئله در واقع برای رفع یک مناقشه ایست و آقایان تصور نکنند که این ملک مطلقاً دولت بوده است و در اینجا یک استثنائی شده باشد البته اگر بنا بود دولت یک خالصه را بفروش برساند این یک جریان پیدا میکرد و مطابق قانونی که از مجلس گذشته است باید باشد در اینجا موضوع در یک دعوی و مناقشه ایست چون در آنجا شخصی که دارای پنج دانگ ملک است مالک مسام است در این یک دانگ دعوی دارد و مناقشه دارد بواسطه اینکه در جزء صورت املاک یکی از اشرار آذربایجان آن املاک را توقیف کرده اند این یکدانگ هم ضبط شده است و از این نقطه نظر است که بعد از آنکه دولت قهراً آن یکدانگ را ضبط کرد صاحب ملک ادعای مالکیت کرد آنوقت متظلم شد دوسیه و اسناد رجوع بمرکز شد

بعد از اینکه مدتی آقایان در این موضوع رسیدگی کردند باین صورت در آوردند که این شخص هزار و ششصد تومان بدهد و در واقع هم این مبلغ یک جریمه است که آن شخص میدهد و حقاً بموجب آن اسنادی که در دست دارد آن هزار و ششصد تومان را هم نباید بدهد حال برای اینکه قطع منازعه بشود معین شده است که باید هزار و ششصد تومان بدهد و در قسمتی که آقای ونوق فرمودند بنده نفهمیدم رعایا دیگر چه مدخله دارند یک قریه ایست که پنج دانگش مال یک مالک مسلمی است یک دانگش هم بموجب اسنادی که دارد مال او است دولت بعنوان دیگری تحت تصرف دارد و در این جا هیچ مذاکره رعیتی در بین نبوده است و چنانچه نماینده محترم آقای یاسائی فرمودند موضوع اگر آقایان دو سیه را ملاحظه فرموده اند این قدر ها اهمیت نداشت و یقین داشتم این اشتباه رخ نمیداد و به آقای روحی هم مشتبه نمیشد.

رئیس - پیشنهادی از آقای روحی رسیده است قرائت میشود:

پیشنهاد آقای روحی

پیشنهاد میکنم این لایحه از دستور خارج شود.

رئیس - بفرمائید

روحی - عرض کنم آقایان یک دفاع کافی نکردند که

بنده که مخالف بودم موافق شوم اگر مذاکراتی بکنه کردند قانع گننده بود بنده هم شاید موافق میشدم زیرا بنده خدا را گواه میکنم که هیچ مقصدی جز انجام وظیفه ندارم و از این جهت مغالتم با اینکه باین عنوان مال دولت از بین برود بنده عرض میکنم اگر این شرف الدوله ادعائی دارد و ادعای او محقق است چرا بعدلیه تشریف نمیبرد (دشقی صحیح است) عدلیه درش باز است برود عرضحال بدهد عرضه بدهد دولت را محکوم کنند (دشقی صحیح است آقا) ملک را ببرد خسارت را هم بگیرد اینهمه اختلافات بین مردم و دولت است در کجا باید حل شود که فقط موضوع ایشان باید اینطور حل شود بنده چند قریه

دعای بین مردم و دولت سراغ دارم که هیچکدامشان اصلاح نشده است و فقط این يك مورد بخصوص را بنده نمیفهم یعنی چه ؟ تعجب میکنم از اینکه يك موضوعی که سه دوره است در مجلس طرح شده و هر سه دوره هم رد شده است حالا از نو باز آمده است در مجلس بنده عرض میکنم اگر شرف الدوله حرف حساب دارد دلیل دارد برود بعدلیه عدلیه ما يك عدلیه آبرومندی است دولت را محکوم کند خسارت را هم بگیرد بعلاوه من میل دارم که یکی دو نفر از آقایان وزراء در موضوع این لایحه اینجا تشریف داشته باشند توضیحات جامع بدهند بجهت اینکه اظهارات آقایان و همکاران بنده را قانع نمیکند پس بنده عقیده ام این است که این لایحه از دستور امروز خارج شود و جلسه دیگر در مرحله اول بنده هم موافقت میکنم و حتی پیشنهاد هم میکنم جزء دستور شود و یکی از آقایان وزراء هم تشریف بیاورند و جواب عرایض بنده را با منطق و برهان بگویند.

رئیس - آقای افسر

افسر - قبل از اینکه خواسته باشم وارد این موضوع بشوم عرض میکنم که باید وقت مجلس را هم در نظر گرفت همانطور که خود آقای روحی متذکر شدند این لایحه چندین مرتبه بمجلس آمده است و همین طور لایذلل مانده است بالاخره کمیسیون بودجه که چندین میلیون بودجه مملکت را بموجب اعتمادی که بان کمیسیون هست در تحت نظر میگیرد و رسیدگی میکند ما هم بر حسب همان اعتمادی که بر فقای خودمان داریم تصویب میکنیم حالا برای این يك موضوع جزئی که خودشان هم فرمودند که لا اقل پنجاه نفر شصت نفر از رفقای ما در این موضوع شرکت داشته اند و رسیدگی کرده اند و از آنطرف هم بادلالت داخل مذاکره شده اند خود دولت صلاح در اصلاح دانسته است پس بکمطلبی که دولت هم صلاح دانسته و چقدر هم در کمیسیون

مذاکره شده است معلوم میشود اینطور که آقایان فرمودند نیست بلکه اسناد و مدارک طرف طوری قوی بوده است (دستی - پس چرا مجلس آمده است) عیناً دولت نتوانسته است مثل املاک خالصه انتقالی رفتار کند و چنانچه بعضی از آقایان هم مطلع هستند از نظریات هم این ملک بیش از اینها نیست فرسأ دوست تومان سیصد تومان تفاوت قیمت داشته باشد علی ای حال آقایان تکلیف را معلوم کنند ام از مثبت یا منفی نارد کنند یا قبول کنند و الا هر روز از دستور خارج شود يك موقع دیگر بیاید بعقیده بنده خوب نیست

رئیس - آقایانیکه با پیشنهاد آقای روحی که خروج از دستور است موافقت قیام فرمایند (چند نفری برخاستند)

رئیس - تصویب شد آذای ناصری

ناصری - در اینجا مذاکرات شدتتقیض میشود بنده عده از آقایان تصور میکنند که این ملک مال مالک قریب است یکمده تصور میکنند خالصه است بطوریکه آقای وثوق میفرمایند مال رعایا است بالاخره بفرض این که مال دولت باشد و ما حالا بخواهیم را گذار کنیم به این شخص این در واقع يك تبعیض است نسبت بسایر اموال متنازع فیه از این جهت بنده عقیده دارم این است که آن پیشنهاد آقای روحی کاملاً مقرون بمصلحت بوده طباطبائی - بیا - رد شد اقا رفیع - بفرمائید

ناصری - ممکن است مالک ملکي که فعلا دعای مالکیت میکند بوزارت مالیه رجوع کند و در این خصوص بحکمیت رجوع کنند (دستی - برود عدلیه) اگر حکمیت باینطور رای دادند آنوقت و الا این تبعیض است نسبت بسایر املاک

رئیس - آقای محمد ولیمیرزا

محمد ولیمیرزا - بنده تصور میکنم این مذاکرات بکلی زائد باشد زیرا مذاکرات کافی شد پیشنهاد آقای روحی هم تصویب نشد اصل موضوع هم همان است که آقایان فرمودند و دیگر مذاکره مورد ندارد ولی باز هم برای استحضار خاطر بعضی از آقایان عرض میکنم که این مسئله ناشی از حکمیت خود دولت است و بنده تعجب میکنم از اینکه آقای ناصری در اینموضوع اطلاعی ندارند با اینکه خودشان در مالیه بوده اند و این مسئله ششماه در زمان تصدی دکتر میلسپو در مالیه مطرح شد و بالاخره بموجب وکالت نامه که آقای عدل از شرف الدوله داشت اسناد شرف الدوله را بمالیه تسلیم کرد و مالیه اینطور رأی داد و قضاوت کرد و باز رجعت این مسئله هیچ مورد ندارد زیرا این کار در وزارت مالیه شده و تقریباً سه سال است که سابقه دارد بنا بر این بیش از این مذاکره در اینموضوع مورد ندارد

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
دستی - بنده مخالفم اقا
رئیس - بفرمائید

دستی - عرض میکنم این موضوع خیلی بنظر غریب باید اگر این ملکي را که دولت تصرف کرده است حالا فهمیده است که عدواناً و غضباً بوده است که ایستی پس بدهد اگر متنازع فیه است که باید اصلاً برود عدلیه و غیر از این بنده نمی فهمم و اگر چنانچه خالصه است و حالا میخواهید واگذار کنید پس در صورتیکه

دولت معترف است که این ملک خالصه است و می خواهید به این شخص بدهید این را هم همانطور که آقای روحی فرمودند بدون مزایده این يك کار لغوی است که شما میکنید

رئیس - آقای یاسائی
یاسائی - عرض میشود آقای دشتی متذکر هستند که اختلافاتی ممکن است بین مردم و دولت تولید شود ما نباید در اصلاح را به بکلی به بندیم که دولت بامردم اصلاح نکند حالا ممکن است تصور شود که دولت بامردم نمیتواند اصلاح کند در قانون پیش بینی که برای اینکار شده این است که معاملات دولت و مردم باید بنظر مجلس باشد ولی حالا موضوع اینکه اگر دولت در يك موضوعی اصلاحی بکند تصویب مجلس لزومی دارد یا نه در اینجا قانون ساکت است در هر حال این يك چیز مهمی نیست

رئیس - موافقین با کفایت مذاکرات قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد رأی میگیرم موافقین با این این لایحه ورقه سفید خواهند داد (اخذوا استخراج آراء بعمل آمده نتیجه بترتیب ذیل حاصل شد)
رئیس - عده حاضرین ۸۹ با کثرت ۵۰ رای تصویب شد

دشتی - نصف بعلاوه يك نیست آقا!
بعضی از نمایندگان - ۵۰ نصف بعلاوه يك ۸۹ نیست؟! (خنده نمایندگان)

- اسامی موافقین - آقایان : اورنگ - نوبخت - امیر دولتشاهی - یاسائی - طلوع - طهرانی - نجومی - احتشام زاده - محمد علی میرزا دولتشاهی - میرزا یانس - آشتیانی - طباطبائی وکیلی - عباس میرزا - طالش خان - بالیزی - حیدری - الفت - سید حسین آقایان - محمد آخوند - مسعودی - ساکنیان - مقدم - وهاب زاده - مجد ضیائی - فولادوند - مولوی - قنوجی - رهبري - زوار - فرشی - محمد ولی میرزا - مفتی - اسکندری - مهدوی - جهانشاهی - ملک زاده - فرهنگ - سید کاظم زردی - ایسر - ذوالقدر - حکمت - صادقی - آقا زاده سبزواری - بزرگ نیا - مصباح فاطمی - حبیبی - قاضی نوری - کفائی - ایزدی - اسامی مخالفین - آقایان : دشتی - کیا نوری - رحیم زاده - حاج سید محمود - سید مرتضی وثوق - روحی

[۶ - مذاکره و تصویب کسرات مسیو دکر کر]
رئیس - خبر کمیسیون بودجه راجع به کسرات مسیو دکر کر مطرح است قرائت میشود:
خبر از کمیسیون بودجه جدید

لایحه نمره ۳۰۹۰۷ دولت راجع به تجدید کسرات مسیو دکر کر رئیس کل گمرکات در کمیسیون بودجه با حضور معاون وزارت مالیه مطرح و در نتیجه ماده واحده پیشنهادی با جزئی اصلاحی بشرح ذیل تصویب و اینک را پرت آنرا تقدیم میدارد
ماده واحده - بدولت اجازه داده میشود کسرات مسیو دکر کر رئیس کل گمرکات را از اول فروردین ۱۳۰۹ با همان شرایط و مقررات منظوره در کسرات دو ساله اخیر مشار الیه و افزایش سالیانه یک هزار تومان بر حقوق مشار الیه برای مدت سه سال تجدید و تمدید نماید
رئیس - راپورت کمیسیون خارجه در همین موضوع قرائت میشود:

کمیسیون امور خارجه لایحه نمره ۳۰۹۰۷ دولت را نسبت به تجدید کسرات مسیو دکر کر رئیس کل گمرکات تبعه دولت بلژیک را تحت مذاقه قرار داده و از نظر ملئیت با تصویب این لایحه موافقت مینماید.

رئیس - خبر کمیسیون بودجه مطرح است. آقای دشتی موافقت؟
دشتی - بلی.

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده امیدوارم یک ترتیبی پیش بیاید که از مخارجمان کم بشود و مجبور نشویم که پول کارخانه کاغذسازی را برداریم خرج کنیم متاسفانه میبینیم دخلی که پیدا نمیکنیم ولی خرج زیاد میشود آقایان بلژیکی ها قریب سی سال است در این

مملکت گمرکچی هستند اما می خواهیم به بنیم در عرض این سی سال توانسته اند یک نفر یا دو نفر گمرکچی بجهت ما اینها در تحت نظر خودشان تربیت کنند که ما امروز باز محتاج به آنها نباشیم یا اینکه می خواهند کسی ملتفت چیزی نشود و باز محتاج این ها باشیم آنوقت بیائیم یک کسی که اوائل آمد دو هزار تومان حقوق داشته است حالا حقوقش برسد به ده هزار تومان آقا ما از خودمان یک نفر را که در تحت نظر این اشخاص تربیت شده باشد نداریم که بتواند بگوید از قند فرضاً یک من دو قران گرفته شود از آهن چقدر گرفته شود یک من چقدر گرفته شود یک نفر این جور آدم را نداریم این دیگر یک علم عالی که متخصص عالیمقام بخواند نیست این کار گمرکچی گری است یعنی از هر بازی که وارد سرحد شد فلان مقدار یا فلان مبلغ بگیرند این جور آدمی را ما در مملکت نداریم؟! پس باید اظهار یأس و ناامیدی از این محکمت کرد که در سی سال گمرکچی های خارجی آمده اند در این جا و مانده اند و همه ساله هم مبلغ گزافی بر ما تحمیل کرده اند و تا امروز یک گمرکچی برای ما تربیت نکرده اند معلوم میشود که خود اینها نمی خواهند تربیت کنند و نمی خواهند ما کسی را داشته باشیم که همیشه شاید بوجود آنها محتاج باشیم و هی با آنها پول بدهیم ده هزار تومان ده هزار تومان و هنوز یک گمرکچی برای ما تربیت نکرده اند بنده خیلی متأسف هستم. حقیقه تأسف دارم و تعجب می کنم. علاوه بر اینها چه شده است که همه ساله و هر دوره که تجدید می کنند کسرات این آقا را می آیند و هی هزار تومان بآن می افزایند مگر ما پول اضافه داریم که باینها بدهیم؟ اگر این آقا میل ندارد که با همان مبلغ سابق استخدام شود یک نفر زیر دست او را بیاورند بسالی دو هزار تومان سه هزار تومان اگر چنانچه خیانتی کردند ابداً از خدمت دولت او را خارج کنید وقتی مجازات شد کار درست میشود

دو هزار تومان حقوق بهش بدهید اگر هم درست کار کرد هزار تومان هم انعام بهش بدهید و اگر بد کار کرد مجازات کنید بیرونش کنید. اگر کسی از این مقدار گمرک که حالا هست کم آورد و نتوانست کار کند آنوقت بگوئید اینها قابل نیستند و نمی توانند کار از پیش ببرند. بنده عقیده ام این است که هیچ ما محتاج باینها نیستیم حالا که شما میگوئید محتاجیم پس بهمان مبلغ سابق کسراتش کنید اگر میل دارد قبول کند میل ندارد برود و از همان کسانی که در این سی ساله در تحت نظر اینها هستند و زحمت کشیده اند و در این فن کار کرده اند جای آنها بنشانند حقوق هم کمتر بدهند و با او هم شرط کنند که اگر خیانت کردی تورا خارج میکنیم چه میکنیم هم پنج هزار تومان شش هزار تومان کم میشود که بتوانیم آن را بیک درد بی درمان دیگرمان برسانیم و خدای نکرده محتاج نشویم قرض کنیم یا پولی را که بیک شوق و ذوق ما از برای کارخانه کاغذ سازی جمع آوری کردیم از بین نرود و اسباب مایوسی یک ملتی نشود....

رفیع - کجا از بین می رود. چرا از بین می رود آقا؟

فیروز آبادی - خوب تقریباً خرج میشود بغیر آن

مصرفی که مقصود ما است. مقصود این مجلس و ملت این بود که بمصرف کارخانه کاغذ سازی برسد هر چند آقایان حالا پا میشوند و میگویند کاغذ سازی در سه جای دنیا بیشتر نمیشود کرد و بیشتر از سه جا نیست. در صورتیکه الان کاغذ سازی در خیلی جاهای دنیا می میشود و در غالب نقاط دنیا هستند که مقیدند و صادراتشان را متصل از همین قبیل امور دارند زیاد میکنند و وارداتشان را کم میکنند و مثل ما نیستند که باین چیز ها علاقه نداشته باشیم و همینطور بخواهیم یک زندگی روز مره داشته باشیم خیر دیگران خیلی علاقه دارند باین قبیل مسائل اقتصادی که صادرات را زیاد میکند و از حالا ناده هزار سال دیگر جهت اعقاب شان هم

کار میکنند و زندگی صحیح مرتب میکنند ولی افسوس که ما در فکر این چیز ها نیستیم و ابداً فکر اقتصادیات نیستیم و هر روز هر چه را هر کس میآورد قبول می کنیم. نمیدانم این اروپائی ها چه میخواهند از جان ما ایرانیان و همه روزه ما میدهیم بانها باز زیاد تر از ما می خواهند

یاسائی - جریمه جهالت است

رئیس - آقای دشتی

دشتی - عرض کنم که ما همیشه از دو لحاظ بمنحصین فنی خارجه احتیاج داریم یکی از لحاظ اطلاعات آنها یکی از لحاظ مراتب اخلاقی آنها. آتهائی که در جریان کار های مملکتی هستند میدانند که احتیاجات فنی تنها نیست که ما یک نفر اروپائی را میآوریم. مراتب اخلاقی هم دخیل است. وقتی ما یک بلژیکی را میآوریم رئیس گمرک می کنیم همه اش از نظر فنی نیست بلکه بیشتر فضائل اخلاقی است یعنی یک نفر مستخدم خارجی و فرنگی بدرجه حسن اداره دارد و بدرجه در وظائف خودش عرض کنم که صحیح است و سخت است که یک نفر ایرانی اینطور نیست ایرانی را ما مکرر امتحان کرده ایم نمی تواند جای او را بگیرد این مکرر امتحان شده است. اما در قسمت اینکه فرمودید باید صرفه جوئی بشود بنده هم با جناب عالی موافقم که بایستی حتی الامکان مخارج زائد را حذف کرد و صرفه جوئی کرد ولی تصدیق هم بفرمائید که بعضی مخارج است که بعقیده بنده حتماً باید کرد و آن وقتی است که شما می بینید یک مأموری می آید در مملکت شما و پانزده سال شانزده سال زحمت می کشد خوب هم کار می کند و یک اداره مهم شما را هم اداره می کند منظم هم کار می کند البته باید او را تشویق کرد و اگر شما اصل تشویق را قائل نباشید بهیچوجه مملکت آن منظم نخواهد شد و بعقیده بنده آلان گمرک یکی از بهترین ادارات ما است

منظم ترین ادارات ما است (صحیح است) و اگر بعضی دوسیه بازمهای وزارت مالیه نباشد و قانون استخدام بعضی کارها را ایزاد نکند گمرک یکی از بهترین ادارات ما است ..

کارروئی - اداره واقعاً گمرک است

دشتی - واقعاً این طور است چون ملاحظه می فرمائید اینها در حوزه استخدامی شان مستخدمینی دارند که پانزده شانزده سال دارند خدمت می کنند تازه ماهی یک صد و پنجاه تومان حقوق می گیرند مستخدم سی ساله دارند تازه دویست تومان حقوقشان است معذک همشان هم خوب کار می کنند این ذکر کرد که این جا آمده است اول او را با یک حقوق کمی استخدام کردند اگر نظرتان باشد حقوقش خیلی کمتر از مولیتر و اینها بوده است و در ظرف دو سال بواسطه صحت عمل و حسن اداره که بخرج داده دولت صلاح میدانند باو اضافه حقوقی بدهد و پیشنهاد کرده هزار تومان بر حقوق او اضافه شود و بعقیده بنده خیلی خوب کاری است اما اینکه شما دلتان می سوزد که دویست هزار تومان کاغذ سازی بمصرف دیگر میرسد این را من باید از شما بپرسم پریروز هم عرض کردم حالا هم عرض میکنم که دولت هیچوجه حق ندارد مؤسسات تجارتی دائر بکند این جا که رژیم بلشویکی نیست دولت اهدا حق ندارد که هر کاری را در دست خودش بگیرد و کم کم مغازه سلهانی و شیر فروشی هم درست کند این صحیح نیست دولت فقط باید این پول را بگیرد و صرف مؤسسات مملکتی بکند عدالت در مملکت ایجاد کند امنیت را در مملکت بسط بدهد و زراعت و تجارت را تشویق کند . این پولی که در تمام دنیا بمنوان مالیات میگیرند برای این نیست که کارخانه دولت درست کند و مردم هم متوقع نیستند که دولت برای شان کارخانه تاسیس کند تمام دنیا مالیات بدولت میدهند برای اینکه مؤسسات اجتماعی شان را درست کند آنوقت مردم هم خودشان بروند کار کنند

گذشته است در یکی بطور مطلق اجازه داده شده است بدولت که یازده نفر مستخدم بلژیکی برای گمرک استخدام کنند با سالی شصت و شش هزار و سیصد و ده تومان حقوق و شرط شده است که هر کدام جدید باشند بیش از چهار هزار تومان در سال اول حقوق بآنها داده نشود و هیچ اسمی از اشخاص در آن جا نیست بک لایحه دیگری هم گذشته در همان تاریخ و ذکر شده است که دولت مجاز است یک نفر مستخدم بلژیکی را برای ریاست کل گمرکات بمدت دو سال استخدام کند با سالی نه هزار تومان ولی اسم ذکر کرد در آن جا نیست البته دولت در اجرای این ماده آمد و ذکر کرد را انتخاب کرده است اما این جا که ما می گوئیم ذکر کرد را مطابق کنترات سابق بیاید و انتخاب کند این جا باید دولت رجوع کند بآن کنترات سابق و بآن قانون سابق که در آن هم اسم ذکر کرد نبوده است پس بهتر است الان بیاییم و در این کنترات ذکر کرد را استخدام کنیم با حقوق سالیانه ده هزار تومان دیگر لازم نیست بیاییم بگوئیم مطابق قانون سابق و یک هزار تومان اضافه شاید اغلب آقایان اصولاً ندانند کنترات سابق ریاست کل گمرکات چقدر است در هر حال طرز تنظیم این ماده باین قسم مجمل است و بهتر است روشن و صریح نوشته شود کنترات مسیو ذکر کرد برای ریاست گمرکات با سالی ده هزار تومان و بنده پیشنهاد می کنم در همین زمینه کرده ام با آقای مخبر هم نشان داده ام و گمان میکنم ایشان هم موافقت بفرمایند که ماده روشن تر و بهتر شود و بنویسند کنترات مسیو ذکر کرد برای ریاست گمرکات با سالی فلانقدر حقوق

مخبر کدیسون بودجه جدید (یاسائی) - فرمایشات

آقای فهیمی آن قسمت که از نظر اصلاح عبارتی بود که این چندان مورد مناقشه نیست و ممکن است عبارت را عوض کرد اما از نقطه نظر اصل مطلب فرمایشات ایشان اینقدرها صحیح نبود برای اینکه مجلس که

آمده که برود آثار عتیقه ایران را جستجو کند و تحقیقات تاریخی بکند فوراً می گویند که آقا ما سالی شش هزار تومان بتو میدهم. یک دندانسازی می آید این جا دندان سازی بکند می گویند آقا سالی سه هزار تومان هم بتو میدهم این مسئله حقیقه طوری شده است که دیگر هر کس وارد می شود دیگر نمی توانیم جلو گیری کنیم و حقیقه ما طوری ارخاء عنان کرده ایم که دیگر نمیتوانیم جلوی این مواجب های زیادی را بگیریم مگر اینکه حقیقه از طرف دولت یک تصمیم جدی اتخاذ شود که این قدر مواجب هارا زیاد نکنیم. اما نسبت بمسیو دکتر کرجیون یک مامور عالیقدر است و خیلی خدمت کرده فی حد ذاته این حقوق زیاد نیست ولی وقتی که بنده نگاه میکنم مستخدمین وزارت معارف را می بینم اینها را که آورده است برای درس دادن این مستخدم رفته است در عدلیه عارض بشود مدعی العموم گفته عرض حالت را بفراشه بنویس او هم نوشته و بیست و پنج غلط در فرانسه کرده این معلم بیست و پنج غلط در عرض حال کرده است سالی چهار هزار تومان هم میدهند باو و آورده اند برای معالجه (بعضی از نمایندگان - صحیح است) - (عده از نمایندگان همچو چیزی نیست) این عدلیه است دیگر بروید تحقیق کنید و بعد حکومت کنید حالا که بنا شد این ترتیب بشود بنده نسبت بدکتر کرخیلی راضی هستم و تقدیر میکنم و ناچارم قبول کنم ولی چیزی که در این جا لازم است عرض کنم که آقای معاون مستحضر شوند و جواب بدهند که این هزار تومان اضافه که باو بدهند برای آن چیزی است که در روز نامجات نوشته اند که کفالت خزانه داری را هم دارد؟ این اضافه را بعنوان کفالت خزانه داری باو میدهند؟ اگر این جور است که من خیلی راضی میشوم از این مسئله و خیلی از ایشان شکر گذاری میکنم ولی اگر خیر آن کفالت خزانه دارش یک حقوق علیحده دارد چون این موضوع در روز نامه

از ممالک تمام کار های اقتصادی را خودشان در دست گرفته اند هنوز بنده و جنابعالی آن رویه را ایجاد نکرده ایم

آقا سید یعقوب - صبحکرم الله بالخیر

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است

رئیس - پیشنهادی رسیده است قرائت میشود:

پیشنهاد آقای فهیمی

بنده پیشنهاد می کنم ماده واحده بطریق ذیل نوشته شود:

ماده واحده - دولت مجاز است کتبرات استخدام مسیو دکتر کرخیلی کل گمرکات را از اول فروردین ۱۳۰۹ با سالی ده هزار تومان حقوق برای مدت سه سال تجدید نماید سایر شرایط کتبرات مشار الیه مطابق مواد ۲ و ۳ و ۴ قانون ۲۲ اسفند ۱۳۰۶ راجع با استخدام یک نفر برای ریاست کل گمرکات خواهد بود

رئیس - آقای فهیمی

فهیمی - توضیحات بنده راجع به پیشنهاد همان بود که عرض کردم و نظر بنده این است که اگر در هر حال اسم دکتر کرخیلی را ذکر نشود ناچار باید مراجعه شود به کتبرات او و از کتبرات هم مراجعه شود به قانون سابق اگر چه عملاً هم بطوریکه آقای مخبر اظهار فرمودند عمل خواهد شد ولی در قانون مجلس هر قدر مصرح تر باشد مخصوصاً در جائی که مبلغ معینی را باید بکسی بدهند بهتر است وقتی که ما بنویسیم که هزار تومان علاوه داده میشود اگر بنویسیم ده هزار تومان داده میشود مطلب روشن است و آقایان نمایندگان که از سابقه مستحضر نیستند نمیتوانند در رای اظهار موافقت کنند

مخبر - اجازه میفرمائید؟ بنده استدعا میکنم سایر پیشنهادات که در این باب شده است قرائت شود

رئیس - فقط یک پیشنهاد از آقای اعتبار رسیده

است آنهم قرائت میشود:

پیشنهاد آقای اعتبار

ماده واحده را بشرح ذیل اصلاح و پیشنهاد میکنم: بدولت اجازه داده میشود که از اول فروردین ۱۳۰۹ تا مدت سه سال کتبرات مسیو دکتر کرخیلی را برای ریاست کل گمرکات تجدید کند حقوق سالیانه مأمور مزبور ده هزار تومان خواهد بود. سایر شرایط آن بر طبق قانون مصوبه ليله ۲۲ اسفند ماه ۱۳۰۶ خواهد بود.

اعتبار - اجازه میفرمائید

رئیس - بفرمائید

اعتبار - نظر بنده هم همان نظر آقای فهیمی بود فقط چیزی که در این لایحه اضافه شده است آقای فهیمی در پیشنهاد خودشان ذکر کرده بودند که مطابق مواد یک و دو و سه خواهد بود و حال آن که فقط یک قانون بیست و دوم عقب را مینوشتند بهتر بود ر آن قانون ۲۲ اسفند که این جا بنده ذکر کرده ام ذکر میشد بهتر بود و سایر شرایط آن نوشته شود مطابق آن قانون هر چه هست رئیس - نظر آقای مخبر؟

مخبر - بنده پیشنهاد آقای اعتبار را قبول میکنم که معناً هم با پیشنهاد آقای فهیمی یکی است ولی یک قدری مصرح است

فهیمی - بنده هم با این پیشنهاد موافقت میکنم

رئیس - یک بار دیگر میخوانیم و رای میگیریم

(بشرح سابق خوانده شد)

آقا سید یعقوب - میباید اگر باشد بهتر است خواهد بود خوب نیست (اعتبار - صحیح است)

رئیس - سلیس تر و بهتر است (خطاب به آقای مؤید

احمدی منشی) اصلاح کنید

مؤید احمدی - بسیار خوب

رئیس - بنا بر این پیشنهاد آقای اعتبار بجای ماده واقع میشود موافقت با این ماده ورقه رای سفید خواهند داد.

(اخذ و شماره آراء بعمل آمده هفتاد و شش ورقه سفید و یک ورقه کیبود تعداد شد)

رئیس - عده حاضره ۹۱ با کثرت ۷۶ رای تصویب شد .

[۷ - مذاکره راجع به کنترات ملچارسکی]

رئیس - خبر کمیسیون بودجه قدیم قرائت میشود راجع به ملچارسکی :

خبر از کمیسیون بودجه قدیم

کمیسیون بودجه لایحه نمره ۶۵۹۴ راجع به کنترات معلم دندانسازی را مطرح نموده و پس از مذاکرات لازمه مواد ذیل را تصویب و بعرض مجلس میرساند

ماده ۱ - دولت مجاز است دکتر فالک کوش ملچارسکی تبعه دولت لهستان را از اول مهر ماه ۱۳۰۸ برای مدت سه سال بجهت مدیریت فنی و معلمی دندانسازی استخدام نماید

ماده ۲ - حقوق سالیانه دکتر فالک ملچارسکی بقرار ذیل است که با قساق ماهیانه بمشاریله پرداخته خواهد شد

سال اول ماهی دویست و پنجاه تومان سالیانه سه هزار تومان (۳۰۰۰)

سال دوم ماهی سیصد تومان سالیانه سه هزار و شصت تومان (۳۶۰۰)

سال سوم ماهی سیصد و پنجاه تومان سالیانه چهار هزار و دویست تومان (۴۲۰۰)

ماده ۳ - دولت میتواند در هر موقع با تأدیه سه ماه حقوق کنترات دکتر مزبور را فسخ نماید ولی اگر دکتر بمیل خود استعفا داد از تاریخ استعفاء حق اخذ حقوق نخواهد داشت

ماده ۴ - سایر شرایط استخدام دکتر ملچارسکی مطابق قانون ۲۳ عقرت ۱۳۰۱ راجع بکنترات اتباع خارجه خواهد بود .

رئیس - خبر های کمیسیون معارف و امور خارجه هم در این خصوص قرائت میشود :

خبر کمیسیون معارف

کمیسیون معارف لایحه نمره ۲۱۱۹ - ۶۵۹۴ دولت را راجع به کنترات ملچارسکی برای مدرسه دندان سازی تحت شور قرار داد و با اساس لایحه موافقت نمود

خبر کمیسیون امور خارجه

کمیسیون امور خارجه لایحه نمره ۶۵۹۴ دولت را نسبت باستخدام دکتر فالک ملچارسکی تبعه دولت لهستان را مورد مطالعه قرار داده و از نظر ملیت با تصویب آن موافقت مینماید .

رئیس - مذاکره در کلیات است . آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده متأسفم . بعضی ها که عقیده اصلاح دارند بنده باین چیزها عقیده ندارم قریب پنجاه سال ، شصت سال ، هفتاد سال ، هشتاد سال است که از ایران شاگرد میروم بارو با طب یاد بگیرند دندان سازی یاد بگیرند علم حقوق یاد بگیرند ، علم سیاسی یاد بگیرند متصل میروند چند سال هم هست که دولت در صدد بر آمده است و دولت هم کمک میکند که هر سال صد نفر یا صد و چهل نفر شاگرد میفرستد بارو با حالا نازه می بینیم که برای دندانسازیم میخواهند کنترات کنند هر چند شنیده ام که يك نفر دندانساز ایرانی برادر آقای سیاح هست که خیلی خوب است و خیلی خوب این معلومات را در اروپا فرا گرفته است اگر این جور باشد اگر ما از خودمان داشته باشیم مثل آقای سیاح یا غیر سیاح هر کس باشد نباید دیگر از خارج بیآوریم و ثانیاً شنیده ام این شخص را که میخواهند کنترات کنند مقدمات او را درست تهیه نکرده اند خوب حالا این را کنترات میکنند و مقدمات او را هم تهیه کرده اند حالا چه می کند معلم دندانسازی است یا دندان میسازد بجهت عده کار این شخص بعد از کنترات شدن چیست زیرا بسیار اشخاص را ما کنترات کردیم در سابق بجهت ذوب آهن یا بجهت نفت و غیره که اصلاً از وجود آنها هیچ استفاده نکردیم يك مبلغ کلی هم متحمل شدیم و بکشاهی استفاده نکردیم در صورتیکه ما از سایرین استفاده نکردیم حالا بیائیم يك شخص دندانسازی که آمده است اینجا بجهت چه کاری نمی دانهم خدای خواسته يك دندان طعمی بجهت ما تیز کرده است یا اینکه میخواهد کاری بکند حالا میخواهند او را کنترات کنند بنده عقیده ندارم اگر خدمتی به این مملکت کرده است میخواهند در مقابل خدمتش تشویقی از او بکنند خوب دو هزار تومان ، سه هزار تومان ، چهار هزار تومان باو بدهند برود اگر خدمتی نکرده است خوب بده است گردش را در این مملکت کرده است با کمال

افتخار مهمان نوازی از او میکنیم و از این مملکت برود در هر صورت بنده این کنترات ها را تا نتایج آنها را نه بینم با هیچکدامش موافق نیستم معاون وزیر علوم تشریف دارند استدعا میکنم که پا شوند توضیح بدهند که اولاً مقدمات کنترات و کار کردن این شخص فراهم شده است یا نه ؟ و بعد هم که کنترات شد آیا مشغول تعلیم بکده شاگرد خواهد شد یا مثل سایرین که بیست و پنج سال در این مملکتند يك گمرکچی تعلیم نکرده اند یا مثل دیگران که دو سال ، سه سال یکسال میمانند و يك حقوق گزافی میگیرند بعد که رفتند می بینیم يك جو نتیجه نداشته اند خودتان بهتر از من یکی یکی را میدانید . بنده استدعا میکنم توضیح بدهند و نتیجه این را بگویند و عملیات این شخص را بگویند که اولاً تعلیم و تعلم است و ملتزم میشود برای تعلیم و تعلم و دندانسازی هم خودش میکند یا نمیکند ولی اگر يك دندانسازی را کنترات کردیم و دو سال ، سه سال هم ماند بیست سی هزار تومان خودش میگیرد و ده ، بیست ، سی هزار تومان خرج اداره اش است و نتیجه از این خرجها نبریم بنده عقیده ندارم خواهش میکنم توضیح بدهند اگر دیدم با عقیده بنده موافق است موافق میشوم و الا در مخالفت خودم باقی هستم .

معاون وزارت معارف (آقای فرخ) - همانطور که آقای نماینده محترم فرمودند بهترین قسمت اصلاحات این است که احتیاجات را امارف کنیم . احتیاط دو قسمت است یکی این که يك اشخاصی میروند و يك فنونی را یاد میگیرند و برمیگردند برای احتیاجات عامه یکی دیگر اینکه دولت محلی را ایجاد میکند برای اینکه آن احتیاجات را رفع کند بعقیده بنده اگر دولت موفق شود باین که تمام قسمت ها را در خود مملکت تهیه کند و رفع احتیاجات را بکند این بهترین ترتیب است برای رفع احتیاجات از نقطه نظر خرج و از نقطه نظر اخلاق و از نقطه نظر علم خاطر آقایان مستحضراست که ما يك مدرسه طب داریم که چند سال است دائر است و يك کلاس دوا سازی

اسامی موافقتین - آقایان اورنگ - یاسائی - حکمت - بزرگنیا - فهیمی - ملک زاده - اقبال - خواجوی - شهاد سید کاظم یزدی - صادقی - کفائی - انسر - فتوحی - فرشی - مسعودی - اسکندری - مفتی - مجدثبائی - کاشانی - مولوی رهبری - جهانشاهی - محمد ولیبرزا - طاهری - دکتر امیر اعلم - ظفری - وهاب زاده - مقدم - امین پور محسن - درانی آقازاده سبزواری - لاریجانی - محمد آخوند - هزارجریبی - طباطبائی دیا - اسدی - وثوق - حدیری - ساکنیان - آقا حسین آقایان - جلایی - دهستانی - حاج میرزا حبیب الله امین - زوار - اعتبار - اسعد - حبیبی - طالبخان - میرزا یانس - دکتر عظیمیا ضیاء - عبدالحسین دیا - پالیزی - محمد علی میرزا دولتشاهی - مهدوی - احتشام زاده - ملک آرائی - ناصری - قاضی نوری حاج سید محمود - نوبخت - کبا نوری - فرمند - امیر دولتشاهی - دکتر آقمان - چشیدی - عباس میرزا - کازرونی - نجومی طهرانی - دشتی - مؤید احمدی - ذوالقدر - مصباح فاطمی - آقا سید یعقوب

مخالف - آقای فیروز آبادی .

هم ضمیمه آن شده است بعد هم يك كلاس پسن از نظر فنی برای مدرسه طب ایجاد شده است چندسال است که وزارت معارف در این فکر است که مدرسه دندانسازی را ایجاد کند علت هم این است که ما در ولایات دندانساز نداریم و احتیاجات فوق العاده داریم دندانساز حتی زیاد تر از طبیب دندانساز محتاجیم. برای اینکه در بودجه ۳۰۸ مبلغی در قسمت اعتبارات منظور شد برای خرید لابوراتور اولو از فنی این مدرسه. امسال بر طبق تصویب بودجه دکتر ملچارسکی مامور شد و رفت این اسبابها را خریداری کرد و آورد و كلاس دندانسازی هم كلاسی است در مدرسه طب و جزء مدرسه طب است و در آنجا دکتر ملچارسکی تدریس میکند دو قسمت را يك قسمت امراض دهان و دندان را از نقطه نظر طبی و يك قسمت ساختن دندان و لثه دندان و غیره را از نقطه نظر فنی و شاگرد هائی که در آن جا کار میکنند این قسمت را در آن جا تکمیل مینمایند و ما پس از چند سال میتوانیم يك عده طبیب دندانساز برای ولایات داشته باشیم و پروگرام مدرسه دندانسازی هم از شورای عالی معارف گذشته است البته در جراید بعرض آقایان رسیده است و بنده تصور میکنم (اگر يك قسمت لوزام فنی در بودجه امسال کافی نبوده و در بودجه ۳۰۹ کافی خواهیم کرد) در ۳۰۹ يك مدرسه دندانسازی کاملی داشته باشیم که پس از چند سال کاملاً آن نظریه آقایان نمایندگان محترم حفظ شده باشد

بعضی از نمایندگان - کافی است

آقا سید یعقوب - خیر کافی نیست آقا رأی که میدهد کافی چرا؟ بگذارید درد دلی بکنیم گر چه اثر هم ندارد (خنده نمایندگان)

رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - بنده کاملاً تصدیق دارم که دندانها بواسطه سیگار و غلیان خراب شده است يك منافع را دولت

همیشه در گذراندن لوابجش بیان میکند بنده حسن عقیده دارم با آقای معتمد ولی متأسفانه این فوائد را حلال زاده نمی بیند خیلی از این لوابج است که به مجلس میآید و يك منافی برای آن این جا ذکر میکنند بنده حالا چهار دوره است که افتخار و کالت را دارم یکی از منافی که از این متخصصینی که حقوق بهشان میدهم ندیده ام این شخص که الان کنترانش مطرح است در دوره پنجم لایحه اش آمد در کمیسیون بودجه با آن وسائط و با آن ترتیبات جداً گذاشتیم و پیش رفت و کمیسیون بودجه قدیم بود او را قبول نکرد و بعد کمیسیون بودجه جدید تشکیل شد او هم به ترتیب بود خبرش را به مجلس نیاورد برای خاطر چه بود؟ یکی این که گفته شد در همین مدرسه طب که آقای معاون بیان کردند معاین ایرانی هستند که در آن كلاس دندانسازی درس میدهند یکی این سیاح است که این سیاح را میگویند يك معلمی است عالم به این علم و ایرانی و بخواص زبان و مزایای زبان درس میگوید که هر ایرانی هم که فرانسه دان باشد اگر بزبان ایرانی درس بگویند بهتر می فهمد تا بزبان فرانسه درس بگویند این را آقای افسر تصدیق بفرمائید که ولو پیش کلمانسو درس بخوانند اگر يك نفر ایرانی بزبان خودش درس بدهد بهتر است تا مثلاً بفرانسه درس بدهند (افسر - این بدیهی است لازم بقصدیق نیست) بچی خان یکی از معاین همین مدرسه است بماهی شصت تومان و چهار سال هم هست که حقوق بهش نداده اند در صورتیکه بچی خان خیلی آدم خوبی است و در جنگ بین المللی در مهاجرت با ما بود در اسلامبول بود و مدتها این بدبخت در آن جا تحصیل میکرد هم در دندانسازی و هم در طبابت دندان و اعلان هم کرده است خیلی خوب این شخص در این مدرسه دندانسازی با ماهی شصت تومان بزبان ایرانی هم درس میدهد و دیگر این جور هم جدی حرف نمیزند ولی چهار سال است که هنوز مواجب بهش نداده اند اما بکمتره می

خواهند در اینجا سال اول ماهی دویست و پنجاه تومان سال دوم ماهی سیصد تومان سال سوم ماهی سیصد و پنجاه تومان باین شخص بدهند این یکی غرض بنده چیست؟ غرض بنده جلب کردن توجه آقای معاون محترم معارف است باینکه تشویق از معاین ایرانی بکنند و هر قدر هم که ما ناقص داریم وقتی که تشویق بکنیم در مقامات رسمی خودمان که مجلس باشد و جاهای دیگر نواقص آنها رفع می شود این دکتر ملچارسکی يك شخص محترمی است آمده است اینجا و دندانسازی میکند و دستی صدو پنجاه تومان ' دویست تومان ' سیصد تومان هم دندان میسازد دیگر حالا ما نمیخواهیم بیایم ماهی سیصد تومان هم بد او بدهیم این شخص خیلی خوب است و هر دندانیرا هم بالاخره کمتر از پانزده تومان نمیگیرد آخر چه میخواهید تمام مقدمات عالم را واسطه میکنند که لایحه اش بگذرد چرا؟ برای اینکه هم دکتر است هم دندان خوب میسازد هم پول خوب میگیرد و هم ماهیانه مرتب علف بدی است اسفناج! غذای بدی است اسفناج! این را بنده هیچ عقیده ندارم شما سیاح را بیائید معلم کنید درس بدهد دکتر یحیی خان بیاید درس بدهد هم ارزاتر میگیرد و هم معلم فارسی زبان است...
ناصری - رفت.

آقا سید یعقوب - رفت یا مرد. همان را بیاورید که هم پول کمتر میگیرد و هم فارسی درس میدهد. يك نفر را چرا ما بیایم يك مرتبه در سال سه هزار تومان ' چهار هزار تومان بهش بدهیم برای چه حالا آقایان میگویند گریه کن گریه میکنم اما شما رحم دارید به دل شما اثر میکند؟ چرا يك دفعه ما سالی چهار هزار تومان به این شخص بدهیم آنوقت بقول آقای فیروز آبادی برویم بچشمیم که از آن دقایق و نکات چه کار میکند خوب بروید دکتر یحیی خان هست سیاح هست دیگران هستند آنها را معلم کنید ثانیاً این که برداشته است

نوشته است اول مهر ماه. بر فرض که آقایان میخواهید این کار را بکنید از آن روزی که محل احتیاج است قرار بدهید پیش وجدان خودتان يك فلسفه را در نظر بگیرید بگویند بی دیدیم درب مدرسه باز است و دندانساز هم باید درس بدهد ولی هنوز که مدرسه افتتاح نشده است در لایحه نوشته است که از اول فروردین ۳۰۸ (بعضی از نمایندگان - مهر ماه) بله همه آقایان مواظب هستند که من خطا نگویم تمام سر تا پای من خطا است و خنده دارد. این خنده دارد؟ اول بنا بود که از فروردین ۳۰۹ باشد حالا آمدند از مهر ماه ۳۰۸ کرده اند پس بگذارید مدرسه که باز شد و شاگرد که رفت در مدرسه نشست آنوقت قرار بدهید این را هم آقا جان آقای معتمد السلطنه ماهی دویست و پنجاه تومان زیاد است خوب قبول نمیکند نکنید بنده میگویم این مبلغ خیلی زیاد است شصت تومان به یحیی خان بدهید باین شخص دویست و پنجاه تومان ندهید رئیس - موافقین با کفایت مذاکرات قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد. رای میگیریم بورود در مواد موافقین قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد [۷ - اقتراع برای شرفیابی حضورهای یونی]

رئیس - چهار ماده دیگر باقی است چون مقداری از ظهر گذشته است و وقت زیادی هم لازم دارد از طرفی هم گفته میشود که جلسه ختم شود اگر موافقت میفرمائید جلسه ختم شود (صحیح است) و بایستی استقراع هم برای شرفیابی حضور اعلیحضرت همایونی برای روز یکشنبه بعمل آید.

(اقتراع بعمل آمده آقایان مفصله الاسلامی ذیل معین شدند) آقایان: دیوان بیگی - مرآت اسفندیاری (گفته شد نیستند) حکمت - ملک آرائی - دربانی - آقا سید یعقوب اعتبار - جلائی - مرتضی قلیخان بیات (بعضی از نمایندگان - غائب هستند) حسنعلیمیرزا دولتشاهی

(اظهار شد - بستند) میرزا سید ابراهیم خان شریفی
 (گفته شد - غائب هستند) طلوع - قاضی نوری - حیدری
 کاشانی - آقای شریفی هستند. آقای مؤید احمدی
 مؤید احمدی (منشی) - تشریف دارند؟ باز بازده تا
 شده است .

[اقتراع برای تعیین یکنفر دیگر]

مؤید احمدی - یکنفر دیگر آقای و هاب زاده

[۸ - موقع جلسه آتیہ - ختم جلسه]

رئیس - اگر موافقت میفرمائید چون یکشنبه مصادف
 است با عید جلسه آینده پنج شنبه ۲۲ دی ماه
 سه ساعت قبل از ظهر

[مجلس بیست دقیقه بعد از ظهر ختم شد]

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر